

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĘ

2014-03-31 Nr. 4D-2013/2-856
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – pareiškėja) skundą dėl Kauno miesto savivaldybės pareigūnų veiksmų.

Pareiškėja skunde nurodė, kad Kauno miesto savivaldybės (arba toliau vadinama – Miesto savivaldybė) priimamojo vedėja neregistravo jos priėmimui pas merą bei jo pavaduotoją V. Popovą. Pareiškėjos teigimu, ji buvo sutarusi su mero pavaduotoju susitikti, tačiau susitikimui sutrukė Priimamojo vedėja R. Palutienė.

2. Pareiškėja rašo, kad jos motina turėjo nepatogumų dėl Kauno rajono savivaldybės pareigūnų veiksmų.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos aplinkybės

3. Iš Miesto savivaldybės administracijos pateiktų dokumentų nustatyta:

3.1. Pareiškėja 2012-11-08 raštu kreipėsi į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministeriją, prašydama duoti „darbo, pinigų“. Prašyme nurodė, jog neturi pragyvenimo šaltinio, sunkiai serga jos motina, reikalingi pinigai gydymui. Sveikatos apsaugos ministerija pareiškėjos prašymą 2012-11-13 persiuntė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai bei Miesto savivaldybės administracijai.

3.2. Miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas V. Molis 2012-12-14 raštu pareiškėjai paaiškino Kauno miesto savivaldybės nustatytą vienkartinės pašalpos skyrimo tvarką bei informavo pareiškėją, kad jai vienkartinė pašalpa nebus skiriama, kadangi nėra juridinio pagrindo.

3.3. Pareiškėja 2012-12-12 ir 2012-12-31 pateiktuose prašymuose pageidavo užsiregistruoti pas miesto merą; prašymuose nurodė, kad reikalingi pinigai motinos gydymui.

Miesto savivaldybės Socialinės paramos skyriaus vedėja A. Sudžiuvienė 2012-12-31 raštu Nr. 62-5-6068 informavo pareiškėją apie vienkartinį pašalpų skyrimo tvarką.

Miesto savivaldybės Asmenų aptarnavimo skyriaus Leidimų ir informacijos poskyrio vedėja R. Dubosaitė Seimo kontrolierių raštu informavo, kad pareiškėja į priėmimus pas merą 2012 metais kreipėsi du kartus, jai buvo paaiškinta, kad nėra teisinio pagrindo registruoti ją priėmimui pas merą. Tačiau, X primygtinai reikalaujant, į priėmimą pas merą ji buvo užregistruota 2013-02-25, tačiau paskirtą dieną neatvyko.

3.4. Pareiškėja dėl vienkartinės pašalpos skyrimo 2013-01-28 kreipėsi į Lietuvos Respublikos Seimo narį Rytį Kupčinską; prašyme nurodė, kad yra bedarbė, registruota darbo biržoje, prašė skirti vienkartinę pašalpą.

Seimo narys R. Kupčinskas 2013-01-29 raštu Miesto savivaldybės administracijos direktorių D. Ratkelį informavo, kad lankytojų priėmimo metu į jį kreipėsi pareiškėja. Rašte pažymėta, jog, aiškinantis aplinkybes dėl vienkartinės pašalpos skyrimo, išaiškėjo, kad nebuvo buitinių sąlygų įvertinimo akto, nes Miesto savivaldybės komisijai nepavyko pareiškėjos rasti. Seimo narys prašė informuoti, ar, prieš skiriant vienkartinę pašalpą, buvo tikrintos X buities sąlygos.

Miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas V. Molis 2013-02-15 raštu Nr. R15-125-(R20-69) Seimo narį R. Kupčinską bei pareiškėją informavo apie vienkartinės pašalpos skyrimo tvarką bei paaiškino, kad šiuo metu nėra teisinio pagrindo skirti pareiškėjai vienkartinę pašalpą.

3.5. X 2013-04-18 pateikė prašymą Miesto savivaldybei, prašydama skirti socialinę pašalpą.

Šios savivaldybės Socialinės paramos skyriaus vedėja A. Sudžiuvienė 2013-05-08 raštu Nr. 62-5-1837 X paaiškino, kad Socialinės paramos skyriaus sprendimu pareiškėjai yra skiriama socialinė pašalpa bei nustatyta teisė į būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijas.

4. Pareiškėja skunde taip pat nurodė, kad ji ir jos motina A pageidavo užsiregistruoti pas Kauno rajono savivaldybės (arba toliau vadinama – Rajono savivaldybė) merą dėl krosnies remonto, tačiau jų ten nepriėmė, bet iškviatė policijos pareigūnus.

4.1. Iš Rajono savivaldybės administracijos pateiktų dokumentų matyti:

Pareiškėjos motina A Rajono merui 2010-08-30 pateikė prašymą skirti kompensaciją dėl jai nuosavybės teise priklausančiame sodų bendrijos „B“ sklype esančiam sodo namui audros metu padarytos žalos.

Rajono savivaldybės administracijos direktorius V. Banevičius 2010-09-07 raštu Nr. SD-2163 A informavo, kad ji turi pateikti žalos dydį pagrindžiančius dokumentus.

4.2. A 2011-08-10 pateikė prašymą Rajono merui, nurodydama, kad po praėjusios audros sodo namelio stogas yra kiauras, todėl skverbiasi vanduo, be to, pažymėjo, kad yra elektros gedimas.

Kadangi A skundėsi, kad sodo nameliui reikalingas remontas, Rajono savivaldybės 2011-08-12 sudaryta komisija nuvyko į sodų bendrijos „B“ sklypą Nr.

Komisija nustatė, kad A priklausančio sklypo apšvieta, sodo namas nebaigtas įrengti.

Rajono meras V. Makūnas 2011-09-12 raštu Nr. MSD-219 A informavo, kad Rajono savivaldybės administracijos sudaryta komisija buvo nuvykusi į sodų bendriją „B“, į jai priklausančią sklypą, apžiūrėti namo ir įvertinti susidariusios situacijos. Komisija nustatė, kad sodo sklypas yra apšviestas, namas – nebaigtas statyti. Rašte pažymėta, kad Rajono savivaldybės administracija neturi teisės skirti lėšų fizinio asmens būsto remontui.

Nustatyta, kad Rajono savivaldybės administracijos direktorius 2012-07-31 įsakymu Nr. ĮS-1281 „Dėl pašalpų skyrimo“ paskyrė asmenims, sergantiems sunkiomis ligomis, pašalpas. Pateiktame sąraše nurodyta, kad A skirta 260 litų vienkartinė pašalpa.

4.3. A 2014-03-05 pateikė Rajono merui prašymą skirti ir išmokėti jai rentą (prašymas Seimo kontrolieriui nepateiktas).

Rajono meras V. Makūnas 2014-03-25 raštu A informavo apie rentos skyrimą reglamentuojančius teisės aktus.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo:

5 straipsnis. *Piniginės socialinės paramos rūšys*

„Piniginės socialinės paramos rūšys yra šios:

1) socialinė pašalpa;

2) būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos (toliau – kompensacijos).

[...]

21 straipsnis. *Piniginės socialinės paramos skyrimas*

1. Socialinė pašalpa skiriama 3 mėnesiams nuo prašymo-paraiškos pateikimo mėnesio pirmos dienos, jeigu kreipimosi ir sprendimo priėmimo metu [...] vienas gyvenantis asmuo turi teisę į šią pašalpą.

[...].

4. Kompensacijos skiriamos 3 mėnesiams nuo mėnesio, kurį [...] vienas gyvenantis asmuo įgijo teisę į kompensacijas, pirmos dienos, tačiau ne daugiau kaip už 2 praėjusius mėnesius iki prašymo-paraiškos pateikimo mėnesio, jeigu [...] vienas gyvenantis asmuo kreipimosi dėl kompensacijų ir sprendimo priėmimo metu, taip pat laikotarpiu, už kurį skiriamos kompensacijos, turi teisę gauti kompensacijas.

[...].

7. Piniginė socialinė parama gali būti skiriama ilgesniam negu 3 mėnesių laikotarpiui, jeigu nesikeičia [...] vieno gyvenančio asmens šeiminė padėtis, [...] (jo) pajamos ir turtas.

[...].

23 straipsnis

[...]

5. Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka iš savivaldybės biudžeto lėšų socialinė parama gali būti skiriama ir kitais atvejais (skiriama vienkartinė pašalpa; apmokama skola už būstą; kompensuojamos išlaidos už didesnę karšto ir geriamojo vandens kiekį, negu šiame įstatyme nustatytas normatyvas; kompensuojamos šiame įstatyme nenurodytos būsto išlaikymo išlaidos ir kita).“

6. *Miesto savivaldybės tarybos 2009 m. birželio 11 d. t sprendimu Nr. T-354 patvirtintas Vienkartinės pašalpos skyrimo tvarkos aprašas.*

„3. Vienkartinė pašalpa gali būti skiriama:

3.1. vienam iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienam gyvenančiam asmeniui), negaunantiems socialinės pašalpos (kreipimosi dėl vienkartinės pašalpos metu), kurių trijų paskutinių mėnesių vidutinės pajamos, tenkančios vienam iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienam gyvenančiam asmeniui per mėnesį, yra mažesnės už 1,2 valstybės remiamų pajamų, – iki 2 BSI (bazinė socialinė išmoka) dydžio;

[...];

3.6.2. būstui, kurio būklė yra avarinė, remontuoti;

[...];

3.9. stichinei nelaimei (gaisrui, potvyniui, škvalui ir kitai stichinei nelaimei) suniokojus neapdraustą turtą;

4. Asmenys, pageidaujantys gauti vienkartinę pašalpą, turi pateikti šiuos dokumentus:

4.1. prašymą. Jame turi būti nurodyta, į kurį ryšių skyrių ar banką turėtų būti pervesta vienkartinė pašalpa, ir informacija apie asmeninę sąskaitą. [...];

4.2. asmens tapatybę liudijantį dokumentą (Lietuvos Respublikos piliečio pasą, asmens tapatybės kortelę, laikinąjį asmens pažymėjimą arba leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje);

[...];

4.5. kitus dokumentus, įrodančius paramos būtinumą: darbingumo lygio pažymą, ištuokos ar mirties liudijimo originalą ir kopiją, [...] pažymą apie būsto būklę, būsto nuomos sutarties kopiją, pažymą apie stichinę nelaimę (gaisrą, potvynį) ir dokumentą, patvirtinantį, kad turtas, kurį suniokojo gaisras, potvynis, nebuvo apdraustas, migracijos tarnybos pažymą, jei bendrai gyvenantys asmenys ar vienas gyvenantis asmuo mažiau nei prieš mėnesį deklaravo gyvenamąją vietą Kauno mieste ir duomenų apie tai vidaus reikalų sistemos kompiuterinėje duomenų bazėje dar nėra, ir panašiai.

5. Prašymai skirti vienkartinę pašalpą pateikiami seniūnijai, kurios teritorijoje asmuo gyvena. [...].

6. Seniūnijos specialistai, organizuojantys socialinį darbą seniūnijose (toliau – seniūnijos specialistas):

6.1. priima asmenų prašymus ir kitus dokumentus, reikalingus vienkartinei pašalpai skirti, pateiktų dokumentų kopijas sutikrina su originalais ir patvirtina savo vardiniu spaudu;

6.2. apskaičiuoja bendrai gyvenančių asmenų vidutinės pajamas, tenkančias vienam asmeniui, ar vieno gyvenančio asmens vidutinės pajamas;

6.3. įrašo duomenis, pateiktus vienkartinei pašalpai skirti, į kompiuterinę apskaitos sistemą „Parama“ ir strateginės partnerystės informacinę sistemą (SPIS);

6.4. patikrina gyvenimo sąlygas ir surašo buities tyrimo aktą; remdamiesi asmens pateikta informacija ir dokumentais parengia informaciją apie asmens materialinę ir socialinę būklę ir argumentuotai nurodo, kuriuo Aprašo punktu remiantis asmeniui siūloma skirti vienkartinę pašalpą;

6.5. pateikia (ne rečiau kaip kartą per savaitę) Socialinės paramos skyriui asmenų prašymus ir kitus dokumentus, reikalingus vienkartinei pašalpai skirti.

7. Socialinės paramos skyriaus atsakingas specialistas, sutikrinęs seniūnijos specialisto pateiktus asmenų prašymus ir kitus dokumentus, pateikia juos svarstyti Vienkartinės pašalpos skyrimo komisijai, sudarytai Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu (toliau – komisija).

[...].

Komisija turi šias teises:

10.1. gauti papildomus dokumentus ir duomenis, reikalingus teisei į vienkartinę pašalpą nustatyti;

10.2. kviešti į komisijos posėdį pareiškėją, jei iškyla neaiškumų [...].“

Išvados

7. Išnagrinėjus skundo tyrimui pateiktus dokumentus bei teisinį reglamentavimą, konstatuotina:

7.1. Pareiškėja ir jos motina A prašymuose nurodo sunkią materialinę padėtį, į Miesto bei Rajono savivaldybės kreipiasi socialinės pagalbos klausimais.

7.2. Pareiškėjai teisės aktų nustatyta tvarka yra skiriama socialinė pašalpa bei nustatyta teisė į būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijas.

7.3. Kaip matyti iš pateiktos medžiagos, pareiškėja kelis kartus kreipėsi į Miesto savivaldybę dėl vienkartinės socialinės pašalpos, kuri teisės aktų nustatyta tvarka gali būti skiriama.

7.4. Pažymėtina, kad, asmeniui skiriant vienkartinę socialinę pašalpą, seniūnijos specialistai, organizuojantys socialinį darbą seniūnijose priima asmenų prašymus ir patikrina gyvenimo sąlygas, surašo buities tyrimo aktą; remdamiesi asmens pateikta informacija ir dokumentais parengia informaciją apie asmens materialinę ir socialinę būklę ir pateikia Socialinės paramos skyriui asmenų prašymus bei kitus dokumentus, reikalingus vienkartinei pašalpai skirti.

Pareiškėja, pateikdama prašymą vienkartinei socialinei pašalpai gauti, nepateikė papildomų

dokumentų, reikalingų teisei į vienkartinę pašalpą nustatyti, taip pat nesudarė galimybių patikrinti gyvenimo sąlygas bei surašyti buities tyrimo aktą.

Atsižvelgiant į skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes, Kauno miesto savivaldybės pareigūnų veiksmuose teisės aktų pažeidimų, neskiriant pareiškėjai vienkartinės pašalpos, nenustatyta.

Pareiškėjos motinai A Kauno rajono savivaldybė teisės aktų nustatyta tvarka 2012 metais skyrė vienkartinę materialinę pašalpą.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

8. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia X skundą atmesti.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys